

Kdo dá armádě poslední ránu?

Antonín Rašek

Co vše si musela opozice od minulé koaliční vlády vytrpět, že maří naše vztahy k Severoatlantické alianci. Jednou kvůli dislokaci radiolokátoru protiraketové obrany, i když se NATO k ní stavělo vlažně. Poté za údajné komplikování vysílání vojáků do Afghánistánu, ačkoli kvůli misím padla nizozemská vláda, Kanaďané pro vysoké ztráty končí a britský premiér David Cameron po tajné návštěvě jednotek prohlásil, že Velká Británie svůj kontingent nebude zvyšovat; k tomu můžeme připojit, že rozpory o způsob vedení války jsou i mezi Obamovou administrativou a vojáky v Afghánistánu, což skončilo demisí generála Stanleyho McChrystala a jeho nahrazením generálem Davidem Petrausem.

I přes kritiku opozice koaliční i Fischerova vláda snižovaly vojenský rozpočet. Slíbili jsme, že neklesne pod 2 % HDP. A do toho přišly Věci veřejné, žádní troškaři, a žádali další snížení o 10 miliard Kč, tj. kolem 1 % Nakonec se VV podařilo předběžně dohodnout 2 miliardy. Opravdu je Aliance koalici lhostejná?

Nic proti šetření i v armádě. Žádná z kauz resortu obrany svědčící o možné korupci nebyla věrohodně vysvětlena. Nejvíce s nimi spojovaný Miroslav Kalousek se ospravedlňoval tím, že jen finančně zajišťoval požadavky vojáků. Jako by byl jen fakturantem. To možná vysvětluje, proč Petr Nečas prohlašuje, že nechce v resortu financí účetního. Asi o tom něco ví, byl jako Kalousek náměstkem ministra obrany ve stejné době.

Šetřit určitě ano, ale proč budoucí vláda chce ušetřit na vojácích, snížit jim plat o 4 % a příplatek na ubytování hned o 36 %? Mohou přijít o čtyři až pět tisícovek měsíčně, někteří i víc. Co si o tom pomyslí vojáci právě v těch zahraničních misích? Přitom se zapomnělo, že kvůli příplatku průměrné platy vojáků nerostly tak jako policistů, celníků, hasičů či ve vězeňské správě. I když i těm chce vláda pustit žilou, ne tak krutě jako vojákům. Argumentovat, že někdo z vojáků pronajal byt, takže si příplatek nezaslouží, je cosi jako požadovat, když třeba jedna poslankyně dávala k dispozici svůj služební vůz rodině, aby byl odebrán všem.

Jak mohou vypadat budoucí vojenští profesionálové, kdo se do armády bude hlásit, když se v ní stále mění podmínky výkonu služby nebo se i propouštějí, jak se komu zlíbí? Jak se to dotkne lidnatého ministerstva a nadbytečných štábů? Nemluvě o tom, že ty peníze mají dostat učitelé, což si jistě zaslouží. Fakt ale někdo myslí vážně postavit dvě sociálně profesní skupiny proti sobě? I učitele proti sobě navzájem, někteří platu 20 tisíc Kč měsíčně, který koalice slibuje jako nástupní, dosáhnou až za 18 let učitelování. A co lékaři, kteří mají nástupní platy 15 či 17 tisíc korun? Nezasloužili by si to po absolutoriu i psychologové, bohoslovci či ostatní profese?

Neměl by si někdo z koalice teď promluvit s vojáky, jak to mezi nimi vře a opět uvažují stejně jako policisté o odchodu? Nebo se tím chce vyvolat vlna spontánních odchodů? V takovém případě odcházejí nejkvalifikovanější, ti se dokáží o sebe dobře postarat i v civilu.

Nedojde nakonec i k tomu, že armáda bude podřízena Ministerstvu vnitra, jak to také Věci veřejné chtějí? Nakonec by mohla zůstat jen Hradní stráž s prezidentem

jako vrchním velitelem ozbrojených sil bez vojska. Doufejme, že zvítězí rozum a nebude to tak horké, jak se na první pohled zdá. Změny nelze provést bez novelizace zákona, což zrovna u nás není cesta nejlehčí. Má to vliv i na preference

Autor je sociolog